

20-4-1926.

1

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

ΣΥΜΠΡΑΞΙΣ ΡΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΡΩΔΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
„ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ“

Α΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1925-1926

2

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

RECITALS

ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΠΙΑΝΙΣΤΑ

ALFRED CORTOT

A^{ov} RECITAL

Τρίτη 20 'Απριλίου 1926,

ώρα 6¹/₂ μ.μ.

B^{ov} RECITAL

Σάββατον 24 'Απριλίου 1926,

ώρα 6¹/₂ μ.μ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1^ο RECITAL

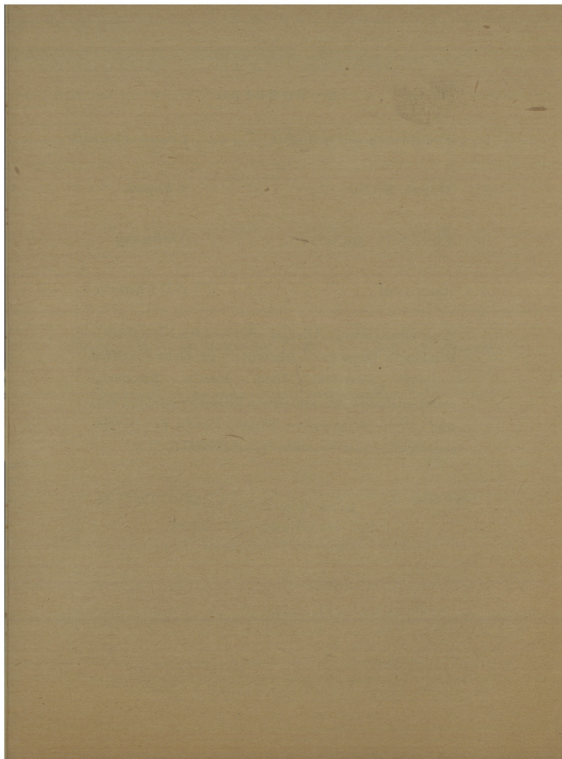
- 1 a) Concerto da camera . . . . . *Vivaldi*
- b) Andante spianato et Polonaise . *Chopin*
- 2 24 Préludes . . . . . »
- 3 a) Etude en forme de valse . . . . *C. St-Saens*
- b) Bourrée pour la main gauche seule .
- c) La Cathédrale engloutie . . . . *Debussy*
- d) Seguedillas . . . . . *I. Albeniz*
- e) Deuxième rapsodie Hongroise. . *Liszt*
-

2^{OV} RECITAL

- 1 Prélude choral et fugue . . . . . *César Franck*
- 2 Douze études . . . . . *Chopin*
- 3 Children's corner . . . . . *Debussy*
- 4 Carnaval . . . . . *Schumann*

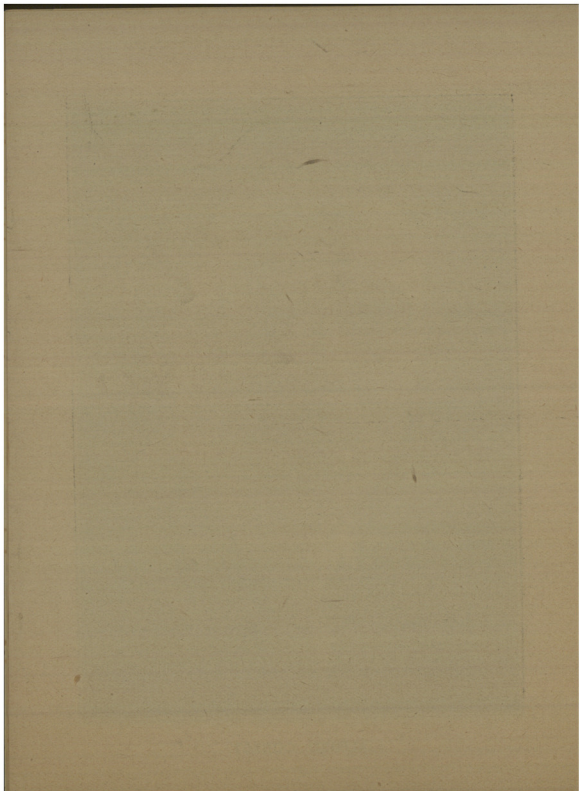
Péambule—Pierrot—Arlequin—Valse noble—Eusebius—
 Florestan—Coquette—Réplique—Papillons—Lettres
 dansantes Chiarina—Chopin—Estrella—Reconnais-
 sance—Pantalon et Colombine—Valse allemande—Paga-
 nini—Aveu—Promenade—Pause—Marche des Davids-
 bündler contre les Philistins.

Πιάνο τῆς συναυλίας: Pleyel
 Γεν. ἀντιπρόσωπος: Ἑλλ. ῥόδειον

ANTONIO VIVALDI

Concerto da camera
Praeludium-Sicilienne-Allegro

Μολονότι ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Βερολίνου ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν τῆς τῶ προτότυπου τοῦ Κοντσέρτου τούτου καὶ θὰ ἦτο εὐκολότατον εἰς τοὺς πολυαριθμοὺς διασκευαστὰς του νὰ πιστοποιήσουν τὴν αὐθεντικότητα καὶ τὴν καταγωγὴν του, οὗτοι δὲν ἐδίστασαν μ' ὅλα αὐτὰ νὰ τὸ οἰκειοποιηθῶν καὶ νὰ τὸ ἐκδώσουν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Friedmann ἢ τοῦ Ἰωάννου—Σεβαστιανοῦ Μπάχ. Ἡ μορφὴ ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρουσιάζεται σήμερον τὸ Κοντσέρτο αὐτὸ, εἶνε ἀπολύτως σύμφωνος μὲ τὸ κείμενον τοῦ Vivaldi δι' ἐγχορδα ὄργανα, καὶ ἡ μόνη ἐλευθερία τοῦ ἐπέτρεψεν εἰς ἑαυτὸν ὁ διασκευαστὴς του, εἶνε ὅτι τὸ μετέγραψε διὰ πιάνο.

FR. CHOPIN

24 *Πρελούνια*

Μολονότι θὰ εἰμποροῦσε νὰ θεωρηθῇ τολμηρὸν νὰ προσθέσῃ κανεὶς οἰανδήποτε ἐρμηνεῖαν εἰς τὴν μουσικὴν σκέψιν τοῦ ἀριστοτεχνήματος τοῦ Chopin, ὁ κ. Alfred Cortot πιστεύει ὅτι δὲν υπερβάλλει τὸν ρόλον του ὡς ἐρμηνευτοῦ, ἐπιτρέπων εἰς τοὺς ἀκροατὰς νὰ ἀναπαραστήσουν μαζὶ του τὰς ρομαντικὰς εἰκόνας, ποιητικὰς ἢ μελαγχολικὰς, ποῦ τοῦ ὑπαγορεύουν αἱ μοναδικαὶ αὐταὶ σελίδες εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μουσικῆς.

1. *Agitato, Ντο μεῖζ*: «Πυρετώδης ἀναμονὴ τῆς πολυαγαπημένης».
2. *Lento, λὰ ἔλασ*: Πένθιμος σκέψις· μακρὰ ἡ ἀπέραντη θάλασσα.
3. *Vivace, σολ μεῖζ*: «Τὸ τραγοῦδι τοῦ ρυακίου.»
4. *Largo, μι ἔλασ*: «Ἐπάνω σ' ἓνα τάφο.»
5. *Allegro molto, Ρε μεῖζ*: «Τὸ δένδρον ποῦ στέλνει τραγοῦδια.»
6. *Lento assai, σι ἔλασ*: «Ἡ νοσταλγία.»

7. Andantino, *λα μεϊζ*. «Γλυκειές άναμνήσεις περνοῦν σάν εὐωδίτ
ἀπὸ τὴν μνήμην...»
8. Molto agitato, *φα # ἔλασ*. «Τὸ χιόνι πέφτει, σφυρίζει ὁ ἄνεμος
λυσοῦ ἢ καταγίς· μὰ μέσα στὴ θλιμμένη μου
καρδιά πειὸ φορικτὴ εἶνε ἀκόμη ἢ τρικυμία».
9. Largo, *μι μεϊζ* : «Finis Poloniae».
10. Allegro molto, *Ντο # ἔλασ* : «Πυροτεχνήματα».
11. Vivace, *σι μεϊζ*, : «Πόθος νεαρῶς κόρης»
12. Presto *σολ # ἔλασ* : «Καλπασμός μέσα στὴ νύχτα».
13. Lento, *φα # μεϊζ*, : «Στὴν ξένη γῆ, μιὰ νύχτα μὲ ἀστροφεγγιὰ και
μὲ τὴ σκέψι στὴ μακρονὴ πολυαγαπημένη».
14. Allegro, *μι ♮ ἔλασ*. «Θάλασσα τρικυμιώδης».
15. Sostenuto, *ρε ♮ μεϊζ*. . . . . «Μὰ ὁ θάνατος περιμένει ἐκεῖ στὴ
σκιὰ.»
16. Presto con fuoco, *σι ♮ ἔλασ*. «Ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἄβυσσο.»
17. Allegretto, *λα ♮ μεϊζ*. «Μοῦ εἶπε : Σ' ἀγαπῶ...»
18. Allegretto molto, *φα ἔλασ*. «Ἰκεσία».
19. Vivace mi, *♮ μεϊζ*. «Φτερά, φτερά, γιὰ νὰ τρεῖξω σὲ σένα
ἀγάπη μου !»
20. Largo, *Ντο ἔλασ*. «Κηδεῖα».
21. Cantabile, *σι μεϊζ*. «Μοναχικὴ ἐπάνοδος στὸν τόπο τῶν
πρώτων ἐκδηλώσεων.»
22. Molto agitato, *σολ ἔλασ*. «Ἐπανάστασις».
23. Moderato, *φα μεϊζ*. «Ναϊάδες τοῦ παίξουν».
24. Allegro appassionato, *ρε ἔλασ*. «Αἷμα, ἡδονή, θάνατον!»

CL DEBUSSY

La Cathédrale engloutie

Ἕνας θρούλος τῆς Βρετανίας μᾶς διηγεῖται ὅτι τὰ διαυγῆ πρωινά,
ὅταν ἡ θάλασσα εἶνε καθαρὴ, ὁ Καθεδρικός Ναός τοῦ Ὑς τοῦ κοιμᾶ-
ται κάτω ἀπὸ τὰ κόματα ἕνα κατηραμένον ὕπνον, βγαίνει καμμιά φορὰ
στὴν ἐπιφάνεια ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ὠκεανοῦ ἢ ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων.
Καὶ ἡ καμπάνες κτυποῦν καὶ οἱ ψαλμοὶ τῶε ἱερῶν ἀκούονται. Ὑστερα
ἢ ὀπτασία χάνεται πάλι κάτω ἀπὸ τὴν ἀμείλιχτὴ θάλασσα.

FR. LISZT

Δευτέρα Ούγγρική Ραψωδία.

Εἰς τὸ ἔργον τοῦ Λίστ, ἡ ραψωδίες του εἶνε ἡ ἰσχυρωτέρα ἔκφρασις τῶν ἐθνικιστικῶν ἰδιοτήτων τοῦ συνθέτου.

Τὰ ἐθνικὰ τραγούδια τῆς Ούγγαρίας τῆς ὁποίας, οἱ περιπλανώμενοι ἀτσιγγανοὶ, κάμουν ν' ἀντηχοῦν τὰ δάση καὶ τὰ βουνά, τὸν ἐμάγευσαν μέχρι τοῦ σημείου ὥστε ν' ἀφομοίωσιν μὲς τὴν ψυχὴν του τὸ ἄγριον πνεῦμα των, καὶ τὰς ἀντιθέσεις τῆς πότε μαλθακῆς καὶ πότε ἐρωτικῆς μουσικῆς αὐτῆς. Ὁ ούγγρικὸς λαὸς εἶνε ὑπερήφανος, διότι ἕνα τέκνον του κατώρθωσε ν' ἀνυψώσῃ μέχρι κλασσικοῦ σχεδὸν ἐπιπέδου τὰ τραγούδια τῶν βουνῶν καὶ τῶν κάμπων του.

CESAR FRANCK

Prélude, Choral et Fugue.

Ὁ κ. Vincent d' Indy, εἰς τὸ σύγγραμμά του περὶ τοῦ César Franck μᾶς πληροφορεῖ ὅτι οὗτος, βλέπων τὸν περιορισμένον ἄριθμὸν σοβαρῶν κομματιῶν ποῦ ἐγράφοντο γιὰ πιάνο, τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ *Ἑθνικὴ μουσικὴ Ἐταιρεία*,—τὴν ἐπαύριον τοῦ πολέμου τοῦ 1870—ἔδιδε τόσων ὄθησιν εἰς τὴν συμφωνικὴν μουσικὴν τῆς Γαλλίας ἀπεφάσισε ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὴν ἀποκλειστικότητα αὐτὴν τῆς παραγωγῆς ἔργων δι' ὀρχήστραν, ἐπιτιθέμενος ἐπὶ τρία ἔτη, ἀπὸ τοῦ 1884—1887, εἰς τὴν σύνθεσιν μουσικῆς, εἴτε μόνον γιὰ πιάνο, εἴτε γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστραν. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐγράφησαν τὰ: *Prélude, choral et Fugue, les Djjans* (1884), *Variations symphoniques* (1885), *Prélude, aria et Final* (1886—87) καὶ ἀκόμη ἡ *Σονάτα* γιὰ πιάνο καὶ βιολί 1886.

Ἐρχόμενος εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ *Prélude, Choral et Fugue*, ὁ κ. d' Indy μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἀρχικῶς ὁ Φράνκ εἶχε σκοπὸν νὰ γράψῃ ἀπλῶς ἕνα *Πρελούδιον* καὶ μιὰ *Φούγκα* εἰς τὸ στίλ τοῦ Μπάχ καὶ ὅτι κατόπιον ἐσκέφθη νὰ συνδέσῃ τὰ δύο αὐτὰ μέρη μ' ἕνα choral, τοῦ ὁποίου τὸ μελωδικὸν πνεῦμα θὰ ἐδέσποζεν ὅλης τῆς συνθέσεως.

«Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρήγαγεν ἕνα ἔργον ἐντελῶς ἀτομικόν, εἰς τὸ ὁποῖον τίποτε, ὡς πρὸς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, δὲν εἶνε χωρὶς ὀριζόμενον

λόγον ἢ ἀφημένον στήν τύχην του, ἐνῶ ἀντιθέτως, ὅλα γενικῶς τὰ ὄλικά, χωρίς νά ἐξαιρέσωμεν ἐν, χρησιμεύουν διά τήν ὀραϊότητα καί τήν στερεότητα τοῦ μουσικοῦ μνημείου»

Ὁμιλῶν διά τὰ δύο στοιχεῖα τοῦ Choral, ὁ κ. d' Indy μᾶς λέγει:

«Υπέροχος καί ἐκφραστική φράσις, προετοιμάζει τὸ μελλοντικὸν θέμα τῆς *Φούγκας* καί τοῦ κυρίως Choral, τοῦ ὁποῖου οἱ τρεῖς *προφητικοὶ λόγοι* οὕτως εἰπεῖν, ἀναπτύσσονται μέσα σέ ἡχητικά κύματα γεμάτα γαλήνην καί θρησκευτικὴν μεγαλοπρέπειαν».

FRED. CHOPIN

12 Etudes op 70 καὶ 23

Αἱ 24 Σπουδαὶ τοῦ Chopin, μολονότι ἐξεδόθησαν κατ' ἀρκετὰ ἀπομακρυσμένα διαστήματα καί με διάφορον ἀριθμὸν ἔργου, εἰς δύο τόμους ἀπὸ 12 Σπουδάς, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ἀφιερωμένος εἰς τὸν Φρ. Λιστ καί ὁ δευτέρος εἰς τὴν κόμησσαν d' Agoult, ἐγράφησαν ἐν τῇ πραγματικότητι ταυτοχρόνως, μεταξύ τοῦ δεκατοῦνέντου καί εἰκοστοῦ τρίτου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ συνθέτου, ἐξαιρέσει δύο ἢ τριῶν Σπουδῶν τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ συνετέθησαν τὸ 1836. Αἱ Σπουδαὶ αὐταὶ ἐνῶ ἤνοιγον νέους ὀρίζοντας στήν πιανιστικὴν τέχνην, ἐπέτρεπαν ταυτοχρόνως στὸν Chopin νά ἐκδηλώσῃ τὴν μουσικὴν του μεγαλοφυΐαν με νέους τόνους καί με μελωδικότητα καί φαντασίαν ὑπέροχον.

Etudes op 10.— 3 *Μι μεῖζ. Lento ma non troppo*

5 *Σολ ἡ μεῖζ. Vivace*

6 *Μι ἡ μεῖζ. Andante*

7 *Ντο μεῖζ. Vivace*

7 *Ντο μεῖζ. Vivace*

10 *Λα ἡ μεῖζ. Vivace assai*

12 *Ντο ἔλασ. Allegro con fuoco*

Etudes op 25.— 2 *Φα ἔλασ. Presto*

3 *Φα μεῖζ. Allegro*

4 *Λα ἔλασ. Agitato*

5 *Μι ἔλασ. Vivace*

9 *Σολ ἡ μεῖζ. Allegro vivace*

11 *Λα ἔλασ. Lento ; Allegro con brio*

CL. DEBUSSY

Children's Corner

Ἀπὸ τὰ πρῶτα μέτρα τοῦ *Doctor ad Parnassum* ἐμφανίζεται ἡ χαριτωμένη ὄπτασία τοῦ παιδιοῦ ποῦ κάθεται στὸ πιάνο, ἢ λιγάκι σκωπτικὴ διήγησις τῆς ἀνίσου καὶ ὑπομονητικῆς πάλης του ἐναντίον τῶν μονοτόνων δυσκολιῶν τοῦ *Muzio Clementi*. Πόσην πληξιν, πόσην ἀποθάρρυνσιν, ἢ ἀκατανίκητην ἀνάγκη ν' ἀπασχοληθῇ μετὰ μιὰ ἀκτίνα ἡλίου, μετὰ μιὰ μύγα ποῦ περνᾷ, ἢ μ' ἓνα ρόδο ποῦ ξεφυλλίζει, δείχνουν τὰ νάζια του ἢ τὰ ἀπότομα στασιατήματά του!

Κατόπιν μετὰ τὸ *Jimbo's Lullaby* βλέπομεν τὶς ὀραῖες ἱστορίες ποῦ λέγει σιγὰ στὸν ἀκίνητο ἀχυρένιο ἐλέφαντα, πολὺ μεγάλο γιὰ τὰ μικρὰ κεράκια ποῦ τὸν νανουρίζουν.

Κατόπιν τὶ εὐμορφες ἱστορίες τοῦ διηγεῖται ἡ ὀραία αὐτὴ Σεχερεζὶτ τῶν ἔξη χρόνων, ποῦ παρακολουθεῖ μετὰ τὰ μάτια ὀρθάνοικτα τὸ ἐσωτερικὸ δνεῖρο τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ποῦ ξεδιπλώνεται μπροστά της. Καὶ ὕστερα, τὸ παιδί ἀποκοιμείται; ἢ κούκλα; Ἴσως καὶ τὰ δύο.

Ἡ Σερενάτα τῆς Κούκλας ἔχει ὅλην τὴν χάριν καὶ τὴν ἐλεύθερον φαντασίαν ἐνός παιδιοῦ ποῦ θαυμάζει τὸ χαμόγελο τῆς κούκλας, ποῦ στέκει ἀκίνητη γεμάτη νάζια.

Spow is Dancing. Τὸ χιόνι χορεύει καὶ εἶνε μιὰ μελαγχολικὴ εὐχαρίστησις νὰ τὸ παρακολουθῇ κανεὶς μετὰ τὰ μάτια του, μετὰ τὸ πρόσωπον κολημένο στὸ παράθυρο τῆς ζεστῆς κάμαρας. Μὰ τί ἔγιναν λοιπὸν τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ἄνθη; Καὶ ὁ ἥλιος, πότε λοιπὸν θὰ φανῇ καὶ πάλι;

The little Shepherd.—Χαριτωμένε καὶ φαντασιώδη μικρὸ βοσκέ, ἐνός ψεύτικου ποιμνίου ποῦ ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ κουτί καὶ ποῦ μυρίζει ἀκόμη ρετσίνα καὶ νοπὸ βερνίκι, πῶς ἔχεις μέσα σου ὅλην τὴν ποίησι ποῦ προξενεῖ ἢ μεταμόρφωσις σου, ὅλην τὴν ἀγροτικὴν γλυκύτητα καὶ τὴν σιωπὴν τῶν μακρυνῶν τοπειῶν!

Gollings Sake—Walk.—Ἀρρυθμὸς καὶ ἀκατάστατος ὁ ξύλινος καταγκιόζης κουνιέται καὶ χορεύει καὶ προκαλεῖ τὰ δροσερὰ γέλια καὶ τὴν ἀνέκφραστη χαρὰ τοῦ παιδιοῦ ποῦ τὸν κρατᾷ.

Alfred Cortot. Ἡ Μουσικὴ διὰ πιάνο τοῦ *Debussy*.
Revue Musicale. Δεκέμβριος 1920.)

ROBERT SCHUMANN

Carnaval (μικρὲς σκηνὲς σὲ 4 νότες)

ἔργον 9

Πρόλογος.—*Πιερρότος.*—*Ἀρλεκίνος.*—*Βάλς.*—*Εὐσέβιος.*—*Φλορεστάν Ἀπάντησις.*—*Σφιγξ.*—*Πεταλοῦδες*—*Γράμματα*, ποὺ χορεύουν (A, S, C, H, S, C, H, A),—*Κιαρίνα.*—Chopin.—*Ἐστρέλλα*—*Ἀναγνώρισις.*—*Πανταλὸν καὶ Κολομπίνα.*—*Βάλς.*—*Παγκανίσι.*—*Βάλς.*—*Ὁμολογία.*—*Περίπατος.*—*Παῦσις.*—*Ἐμβατήριον τῶν Davidshändler ἐναντίον τῶν Φιλισταίων.*

Τὸ Καρναβάλι, συντεθὲν τὸ 1834-35, ἐξεδόθη τὸ 1837. Θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ὑπομνήσωμεν ὑπὸ ποίας συνθήκας ἐγράφη τὸ ἔργον αὐτὸ, οὔτε ὅτι βασίζεται ἐπάνω εἰς τὰ τέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου A, S, C, H, (ἀντιστοιχοῦντα μὲ τὴν ἰδικήν μας σημειογραφίαν τοῦ Λα, Μίψ, ντο, σι) τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα μιᾶς πόλεως ὅπου ἔμεινε ἡ *Ἐρνεστίνα* von Fricken (*Ἐστρέλλα*), οὔτε ὅτι σὲ μερικὰ μέρη (Εὐσέβιος—Φλορεστάν) μᾶς παρουσιάζει τὸν Σοῦμαν τὸν ἴδιον, ἢ τὴν Clara Wieck (*Κιαρίνα*), ἢ ἄλλους ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων ἀγαπημένους τοῦ Σοῦμαν, καὶ ὅτι στὸ τελευταῖον κομμάτι, οἱ Φιλισταῖοι ἀντιπροσωπεύουν τοὺς ψεύτικους φίλους τῆς Τέχνης καὶ τὸν μουσικὸν δογματισμὸν, ἐναντίον δὲ τῶν ὁποίων ἐξεστράτεψε ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ συντρόφους του, μ' ἐνθουσιασμὸν ἐντελῶς νεανικόν.

